

welke zoete gewaarwordingen, welke dierbare herinneringen liggen niet in dat woord besloten! — Vaderland! dat zijn wij: wij burgers op denzelfden grond geteeld, met hetzelfde bloed in de aderen, door denzelfden liefdeband aaneengesnoerd, die onze vaderen aan elkaâr vereenigde. O! is 't ons dan niet geoorloofd, ja! is 't ons geen dure pligt, te onderzoeken, of hij, die den heiligen naam van vader draagt, waarachtig »onze vader» is? Mag een kind onverschillig zijn omtrent dengene, aan wien men zegt dat hij leven en geluk te danken heeft? Neen! daaromtrent kan ik niet onverschillig zijn, want ik heb mijn vaderland te lief en stel te veel belang in zijn eer en waarachtig geluk. 't Is mij een dierbare pligt, zijne helden en groote mannen te verheffen, en ik noem het eene heiligschenige roof den goeden naam te bezoedelen van die onze weldoeners zijn; maar ik wraak het tevens ons als helden en weldoeners op te dringen, zij welke dien eere-naam niet verdienen.

Wij zullen dan de waarheid van het besproken feit trachten op te delven uit die menigte van gevoelens en vooroordeelen, waaronder zij als begraven ligt; wij willen de naakte waarheid voorstellen, ontdaan van alle aanhangsels en toevoegselen, waarmede onkunde of vooroordeel haar omkleed hebben. Daarom zullen wij bij geene geschiedschrijvers van latere dagen te rade gaan, want ook deze hebben vaak hunne voorgangers slechts afgeschreven, zonder uit vroeger bestaande bronnen te hebben kunnen putten. Wij zullen verder geene inzage nemen van de vele prulschriften en blaauwboekjes, die bij het leven van Oranje bijna dagelijks, zoowel tegen als voor hem verschenen zijn, want zij geven vaak niet anders te lezen, dan den hartstogt, die hen zamenflaanste; wij zullen uit zuiverdere en oudere bronnen putten. De eigene schriften, de eigene brieven der personen, die